แบบ จ.๑-๑/กจ.๑-๑
(Project Brief รายโครงการ)

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับการบริหารจัดการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เติบโตอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน จังหวัดแม่ฮ่องสอน
๒. ชื่อแผนงาน	การบริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดิน เพื่อรักษาดุลยธรรมชาติให้เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดินทางเกษตรกรรม ประชาชนสามารถประกอบอาชีพและอาศัยอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริม พัฒนา และขยายผลองค์ความรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ ใน ๖ มิติ เพื่อให้คนมีอาชีพ และคงวิถีชีวิตสู่ชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน
๔. หลักการและเหตุผล	พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ.๒๕๖๒ มีเจตนารมณ์ที่จะมุ่งหมายให้ชุมชนสามารถจัดการป่าชุมชน และได้ประโยชน์จากป่าชุมชน อันจะส่งผลให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับรัฐในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ และมุ่งสู่เป้าหมาย คือ การมีพื้นที่ป่าไม้ ต้นไม้ และพื้นที่สีเขียว ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๕ ของพื้นที่ประเทศ ตามยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) : ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) บริบทการพัฒนาประเทศในมิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน : ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับการบริหารจัดการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เติบโตอย่างยั่งยืน ส่งเสริม พัฒนา และขยายผลองค์ความรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ ใน ๖ มิติ (ดิน น้ำ ป่า สิ่งแวดล้อม เกษตร พลังงาน) เพื่อให้คนมีอาชีพ และคงวิถีชีวิตสู่ชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน ดังนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน จึงได้จัดทำโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นรูปแบบ คนอยู่กับป่า ที่ได้น้อมนำแนวพระราชดำริ โครงการธนาคารอาหารชุมชน (Food Bank) สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนราษฎร ณ บ้านนาป่าแปก อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ เนื่องจากทรงมีความห่วงใยด้านสิ่งแวดล้อมของโลก และทรงทราบข้อมูลของสหประชาชาติ

	ว่า ในอนาคตโลกจะประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงการขาดแคลนอาหาร เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากรโลก จึงทรงมีพระราชเสาวนีย์ “...ให้พัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอนให้เป็นแหล่งผลิตอาหารเลี้ยงตนและเหลือจำหน่ายในพื้นที่ใกล้เคียง...” เพราะถ้าหากคนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างถูกต้อง และมีการจัดการที่ดินเป็นสัดส่วนแล้ว ป่าก็จะเป็นแหล่งอาหารธรรมชาติที่ยั่งยืน สามารถสร้างเป็นอาชีพและรายได้ให้กับคนในชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอีกด้วย เมื่อคนในชุมชนมีรายได้ก็จะเกิดความหวงแหนและช่วยกันดูแลผืนป่าที่เป็นแหล่งอาหารตามธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์อย่างเกื้อกูล โดยจะดำเนินการในพื้นที่เพื่อการใช้ประโยชน์ในป่าชุมชน จำนวน ๓๕ แห่ง ในท้องที่ ๗ อำเภอของจังหวัดแม่ฮ่องสอน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อน้อมนำแนวพระราชดำริ โครงการธนาคารอาหารชุมชน (Food Bank) ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง มาดำเนินการในการพัฒนาสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร ให้คนอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน ๒) เพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความหลากหลายทางชีวภาพ เกิดความสมดุลและยั่งยืนในพื้นที่ป่าชุมชน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๓) เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ดูแลรักษาและป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ป่าชุมชน จังหวัดแม่ฮ่องสอน จนส่งผลให้เกิดความรักหวงแหน และตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้ ๔) เพื่อสร้างแหล่งอาหารธรรมชาติที่ยั่งยืนในพื้นที่ป่าชุมชน จังหวัดแม่ฮ่องสอน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑) มีแหล่งอาหารในพื้นที่ป่าชุมชน ในพื้นที่ป่าชุมชนจำนวน ๓๕ แห่ง โดยการปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง ตามแนวพระราชดำริเพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พื้นที่ป่าชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอนอย่างยั่งยืน พื้นที่รวม ๔๐๐ ไร่ ๒) มีการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเห็ดป่าในธรรมชาติให้กับประชาชน จำนวน ๗ ครั้ง ๓) มีผู้เข้ารับการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเห็ดป่าในธรรมชาติให้กับประชาชน จำนวน ๗๐๐ คน
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่เพื่อการใช้ประโยชน์ในป่าชุมชน จำนวน ๓๕ แห่ง ในพื้นที่ ๗ อำเภอของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ดังนี้ *๑.อำเภอสบเมย (๒ แห่ง)* : ป่าชุมชนบ้านแม่คะตวน ป่าชุมชนบ้านแม่ทะลุ *๒.อำเภอแม่สะเรียง (๖ แห่ง)* : ป่าชุมชนบ้านหนองผักหนาม ป่าชุมชนบ้านทุ่งแพม ป่าชุมชนบ้านห้วยสิงห์ ป่าชุมชนบ้านแพะคะปวง ป่าชุมชนบ้านห้วยหลวง ป่าชุมชนบ้านแม่หาร

	๓.อำเภอแม่ลาน้อย (๕ แห่ง) : ป่าชุมชนบ้านท่าสองแคว ป่าชุมชนบ้านแม่ลาหลวง ป่าชุมชนบ้านแม่ปาง ป่าชุมชนบ้านสันติพัฒนา ป่าชุมชนบ้านสันติสุข *๔.อำเภอขุนยวม (๘ แห่ง)* : ป่าชุมชนบ้านขุนยวม หมู่ ๑ ป่าชุมชนบ้านขุนยวม หมู่ ๒ ป่าชุมชนบ้านต่อแพ ป่าชุมชนบ้านห้วยนา ป่าชุมชนบ้านไม้สะเป่ใต้ ป่าชุมชนบ้านเมืองปอน ป่าชุมชนบ้านห้วยต้นนุ่น ป่าชุมชนบ้านป่าฝาง *๕.อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน (๕ แห่ง)* : ป่าชุมชนบ้านห้วยโป่ง ป่าชุมชนบ้านไม้ฮุง ป่าชุมชนบ้านป่าลาน ป่าชุมชนบ้านไม้ซางหนาม ป่าชุมชนบ้านห้วยช่างคำ *๖.อำเภอปางมะผ้า (๕ แห่ง)* : ป่าชุมชนบ้านโท้งนา ป่าชุมชนบ้านโท้งหลวง ป่าชุมชนบ้านโท้งกองต้า ป่าชุมชนบ้านนาปู่ป้อม ป่าชุมชนบ้านเมืองแพม *๗.อำเภอปาย (๔ แห่ง)* : ป่าชุมชนบ้านแม่เย็น ป่าชุมชนบ้านนาจลอง ป่าชุมชนบ้านทุ่งโป่ง ป่าชุมชนบ้านศรีดอนชัย
๘. กิจกรรมหลัก	โครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน จังหวัดแม่ฮ่องสอน
๘.๑ กิจกรรมย่อยที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ฝึกอบรมการพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะเห็ดเผาะและเห็ดป่าธรรมชาติในพื้นที่ป่าชุมชน จำนวน ๗ ครั้ง (อบรมอำเภอละ ๑ ครั้ง) ๒,๔๕๐,๐๐๐ บาท (ค่าใช้จ่ายโดยประมาณ ครั้งละ ๓๕๐,๐๐๐ บาท) นายเกษม คำมา ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน ๑. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน กรมป่าไม้ ๒. คณะกรรมการป่าชุมชนในพื้นที่ดำเนินการ
๘.๒ กิจกรรมย่อยที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง ตามแนวพระราชดำริ จำนวน ๓๕ แห่ง เนื้อที่ ๔๐๐ ไร่ ๒,๒๔๔,๐๐๐ บาท (อัตราราคาต่อหน่วย ไร่ละ ๕,๖๑๐ บาท) นายเกษม คำมา ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน ๑. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน กรมป่าไม้ ๒. คณะกรรมการป่าชุมชนในพื้นที่ดำเนินการ
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน กรมป่าไม้
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
๑๑. งบประมาณ	๔,๖๙๔,๐๐๐ บาท (สี่ล้านหกแสนเก้าหมื่นสี่พันบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ป่าชุมชน ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูให้มีความสมดุลและยั่งยืนในพื้นที่ป่าชุมชนจังหวัด

	แม่ฮ่องสอนเพิ่มขึ้น ๒) ประสิทธิภาพในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาพื้นที่ป่าชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอนเพิ่มขึ้น โดยการปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง ตามแนวพระราชดำริ ๓) จำนวนหมู่บ้านเครือข่ายป่าชุมชน จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ๔) แหล่งอาหารของชุมชนและสัตว์ป่าในพื้นที่ป่าชุมชน จังหวัดแม่ฮ่องสอนเพิ่มขึ้น
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑) มีการส่งเสริม พัฒนา และขยายผลองค์ความรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ ใน ๖ มิติ เพื่อให้คนมีอาชีพ และคงวิถีชีวิตสู่ชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน ๒) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ป่าชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูให้มีความสมดุลและยั่งยืน ๒) ประชาชนมีความมั่นคงทางด้านอาหาร ๓) ราษฎรหมู่บ้านเครือข่ายป่าชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีส่วนร่วมและจิตสำนึกที่ดี จนส่งผลให้เกิดความรัก ความหวงแหน และตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับการบริหารจัดการอนุรักษ์ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ให้เติบโตอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการบูรณาการฟื้นฟูพื้นที่ป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดแม่ฮ่องสอน
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ ๒ แผนงานบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. แนวทางการพัฒนา	ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับการบริหารจัดการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เติบโตอย่างยั่งยืน
๔. หลักการและเหตุผล	สถานการณ์ไฟป่าของจังหวัดแม่ฮ่องสอน สถิติการเกิด Hotspot ในปี พ.ศ.๒๕๖๖ เกิด Hotspot จำนวน ๔,๘๒๒ จุด พื้นที่ป่าถูกเผาไหม้เสียหาย จำนวน ๑๑๐,๘๓๙ ไร่ ซึ่งเป็นตัวเลขค่อนข้างสูง ทั้งนี้เนื่องด้วยในห้วงเดือนธันวาคมถึงเดือนพฤษภาคม ของทุกปี สถานการณ์ไฟป่าในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและพื้นที่อื่น ๆ ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน จะเกิดปัญหาการเกิดไฟป่าหมอกควันปกคลุมพื้นที่ทุกๆ ปี ซึ่งทำให้เกิดปัญหาตามมาในหลายๆด้าน ปัญหาด้านระบบนิเวศสิ่งแวดล้อม ปัญหาด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยวซึ่งส่งผลกระทบกับเศรษฐกิจด้านอื่น ๆ ปัญหาด้านสุขภาพของประชาชนทั่วไป การปล่อยให้ป่าฟื้นฟูตัวเองตามธรรมชาติ จะต้องใช้เวลาที่ยาวนาน จะต้องป้องกันไม่ให้เกิดไฟป่าขึ้นในพื้นที่ป่าแห่งนี้อีก ดังนั้นเราจึงต้องมีกระบวนการฟื้นฟูสภาพป่าในพื้นที่หลังถูกไฟไหม้ ให้ป่าได้รับการฟื้นฟูกลับมาในสภาพเดิมให้เร็วยิ่งขึ้น โดยการบริหารจัดการแบบบูรณาการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ภาครัฐและราษฎรในพื้นที่เอง ต้องทำอย่างจริงจังทันท่วงที ทั้งนี้ เพื่อแก้ปัญหาการเกิดไฟป่าหมอกควันในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนลดลง ให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เป็นไปตามยุทธศาสตร์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนในการแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อฟื้นฟูสภาพป่าในพื้นที่หลังถูกไฟไหม้ โดยการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๒) เพื่อลดความรุนแรงป้องกันการเกิดของไฟป่าในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในปีถัดไปให้ลดลง เพื่อรักษาทรัพยากรป่าไม้ ๓) เพื่อเพิ่มพื้นที่การกักเก็บคาร์บอน และลดก๊าซเรือนกระจก ที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดภาวะโลกร้อน ๔) เพื่อให้ราษฎรในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจ้างงาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ตัวชี้วัด (KPI) ๑.) พื้นที่เสียหายจากการถูกไฟไหม้ได้รับการฟื้นฟู ร้อยละ ๕๐ ๒.) จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ในปีถัดไปลดลง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐
๗. พื้นที่เป้าหมาย	๗ อำเภอ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
๘. กิจกรรมหลัก	ปลูกป่าฟื้นฟูพื้นที่ป่าหลังถูกไฟไหม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดแม่ฮ่องสอน
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมปลูกฟื้นฟูพื้นที่ป่าหลังถูกไฟไหม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดแม่ฮ่องสอน (๒๕ ต้น/ไร่) จำนวน ๑,๐๐๐ ไร่ ๓,๑๒๐,๐๐๐ บาท นายเกษม คำมา ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน กรมป่าไม้
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๓,๑๒๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑) พื้นที่ป่าที่ถูกไฟไหม้ได้รับการฟื้นฟูไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ๒) ปลูกฟื้นฟูพื้นที่ป่าหลังถูกไฟไหม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดแม่ฮ่องสอน (๒๕ ต้น/ไร่) จำนวน ๑,๐๐๐ ไร่
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑) ระบบนิเวศป่าไม้ได้รับการฟื้นฟู กลับมามีสภาพเดิมอีกครั้งเพื่อเป็นแหล่งอาหาร การใช้ประโยชน์จากป่าโดยเฉพาะราษฎรชุมชนรอบๆป่า ส่งผลให้มีการกระจายและหมุนเวียนสินค้า จากป่าในระบบเศรษฐกิจชุมชน ๒) เพื่อลดความรุนแรงของการเกิดไฟป่า ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ส่งผลให้สุขภาพ ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น ๓) สร้างความตระหนักรู้ ถึงพิษภัยที่เกิดจากไฟป่าหมอกควันร่วมมือกันทุกภาคส่วนในการอนุรักษ์ ปกป้อง สอดส่องดูแลทรัพยากรป่าไม้ที่เป็นของทุกคนซึ่งในอนาคตเราสามารถส่งต่อถึงลูกหลานได้อย่างเต็มความภาคภูมิ ๔) น้อมนำแนวพระราชดำริต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและป่าไม้เข้ามาช่วยในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม เป็นการปลูกป่าในใจคน สามารถทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์อย่างยั่งยืน

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๒ ยกระดับการบริหารขัดการอนุรักษ์ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เติบโตอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	**โครงการการจัดการคาร์บอนเครดิตในป่าชุมชน มุ่งสู่การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกอย่างยั่งยืน**
๒. ชื่อแผนงาน	การลด ดูดซับและการกักเก็บก๊าซเรือนกระจก
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริม และสนับสนุนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการลดก๊าซเรือนกระจกในจังหวัด โดยความสมัครใจ แบะสามารถนำปริมาณการลด การปล่อยก๊าซเรือนกระจก ที่เรียกว่า คาร์บอนเครดิตไปซื้อขายได้
๔. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	รัฐบาลมีนโยบายการแก้ไขปัญหาก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ โดยมุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สร้างสังคมคาร์บอนต่ำ เพื่อให้ประเทศไทย สามารถบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero) ภายในปี ค.ศ. ๒๐๖๕ ป่าจึงถือเป็นแหล่งดูดซับก๊าซ คาร์บอนไดออกไซด์หรือก๊าซเรือนกระจก เนื่องจากต้นไม้สามารถนำก๊าซเรือนกระจกไปใช้เพื่อการเจริญเติบโต อีกทั้งต้นไม้ยังเก็บก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในเนื้อไม้ในรูปแบบคาร์บอน จึงกล่าวได้ว่าป่าสามารถลดความเสี่ยง หรือบรรเทาสภาวะโลกร้อน ที่ส่งผลให้สภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงไป ป่าชุมชนจึงมีส่วนสำคัญในการรักษาและฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่น และปัจจุบันมีป่าชุมชน จำนวน ๑๒,๑๑๗ ป่าชุมชน รวมเนื้อที่ ๖.๖๔ ล้านไร่ กักเก็บก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้ ๔๒ ล้านตันคาร์บอน คาดว่าจะดูดซับก๊าซเรือนกระจกได้ ๖.๒๗ ล้านตันคาร์บอน สะท้อนให้เห็นว่าป่าชุมชนเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการกักเก็บคาร์บอนหรือดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์จากบรรยากาศได้อย่างมาก กรมป่าไม้ โดยสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน มีพื้นที่ป่าชุมชนทั้งหมด ๒๐๙ แห่ง รวมเนื้อที่ ๓๐๘,๐๐๔-๐-๗๖ ไร่ จึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาดูงานการกักเก็บคาร์บอนเครดิตในป่าชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อซักซ้อมและเรียนรู้ แนวทางการศึกษาการกักเก็บคาร์บอนในป่าชุมชนให้เป็นไปตามหลักวิชาการ ซึ่งความรู้และทักษะที่ได้รับ สามารถเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและป่าอย่างยั่งยืน ให้เป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอน เพื่อปรับตัวและรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศหรือสภาวะโลกร้อน ดังนั้น เพื่อให้ชุมชนได้รับทักษะความรู้และการกักเก็บคาร์บอนเครดิตในป่าชุมชนมีมาตรฐานเดียวกันและถูกต้องทางหลักวิชาการ อีกทั้งเจ้าหน้าที่ป่าไม้ที่เกี่ยวข้องได้มีความรู้ ความเข้าใจตามแนวทางการศึกษา ที่กำหนดร่วมกัน

หัวข้อ	รายละเอียด
	และให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ ทำให้การบริหารจัดการป่าชุมชนมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลในทั้งมิติทางด้านชุมชนและป่าไม้ต่อไป
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศ และช่วยเสริมสร้างความสมดุล เป็นธรรม และบรรลุเป้าหมาย บนพื้นฐานการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๒. เพื่อเสริมสร้างความรู้ให้แก่ชุมชน และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและป่าอย่างยั่งยืนได้ ๓. เพื่อถ่ายทอดนโยบายด้านการแก้ไขปัญหาก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ ลงสู่ผู้ปฏิบัติงาน ๔. เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะ และเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่ป่าไม้ ด้านการศึกษาการกักเก็บคาร์บอนเครดิตในป่าชุมชนให้เป็นไปตามหลักวิชาการ
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. คณะกรรมการป่าชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ราษฎร และเจ้าหน้าที่ป่าไม้ จำนวน ๑๒๐ คน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการป่าชุมชนอย่างเป็นระบบ สู่การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกอย่างยั่งยืน ๒. ต่อยอด การบริหารจัดการป่าชุมชน สู่การสร้างรายได้จากการกักเก็บก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์
๗. พื้นที่เป้าหมาย	เป้าหมายผู้เข้าอบรม ๑. คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด ๒๐ คน ๒. เจ้าหน้าที่สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน ๑๐ คน ๓. เครือข่ายเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน อำเภอละ ๑๐ คน จาก ๗ อำเภอในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน
๘. กิจกรรมหลัก	๑. การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการคาร์บอนเครดิตในพื้นที่ป่าชุมชน ๒. การศึกษาดูงานป่าชุมชนต้นแบบ ป่าชุมชนบ้านร่องบอน ตำบลม่วงคำ อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการจัดการคาร์บอนเครดิตในพื้นที่ป่าชุมชน** - อบรมภาคทฤษฎี - อบรมภาคปฏิบัติ ๑,๑๖๔,๗๒๐ บาท นายเกษม คำมา นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน สำนักจัดการป่าชุมชน กรมป่าไม้ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**การศึกษาดูงานป่าชุมชนต้นแบบ** - ศึกษาดูงานป่าชุมชนบ้านร่องบอน ตำบลม่วงคำ อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย - ศึกษา รับฟังการบรรยายจากวิทยากรในพื้นที่ ๗๖๗,๒๘๐ บาท นายเกษม คำมา นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน สำนักจัดการป่าชุมชน กรมป่าไม้ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ป่าชุมชนบ้านร่องบอน ตำบลม่วงคำ อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
๑๐. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน กรมป่าไม้
๑๑. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ ๒๕๖๘-๒๕๗๐
๑๒. งบประมาณ	๑,๙๓๒,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านเก้าแสนสามหมื่นสองพันบาทถ้วน)
๑๓. ผลผลิต (output)	คณะกรรมการป่าชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ราษฎร และเจ้าหน้าที่ป่าไม้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการป่าชุมชนอย่างเป็นระบบ สู่การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกอย่างยั่งยืน ตลอดจนการต่อยอดในด้านการบริหารจัดการป่าชุมชน เพื่อการสร้างรายได้จากการกักเก็บก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และสามารถสร้างเป็นแหล่งเรียนรู้ และแหล่งศึกษาดูงานด้านการจัดการป่าชุมชนอย่างยั่งยืน
๑๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. ผู้เข้ารับการอบรมได้รับทราบนโยบายและเป้าหมายด้านการแก้ไขปัญหาก๊าซเรือนกระจกและได้เรียนรู้การจัดทำแปลงตัวอย่าง วิธีการจัดเก็บและวิเคราะห์ชุดข้อมูล ได้อย่างถูกต้องตามหลัก วิชาการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ ในทางมิติทางด้านชุมชนและป่าไม้ ๒. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปส่งเสริมถ่ายทอดให้กับชุมชน หรือ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดเก็บข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพและการกักเก็บคาร์บอนเครดิตในป่าชุมชน ๓. เป็นการสนับสนุนงานวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชนสามารถเป็นต้นแบบในการขยายผลเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับความต้องการคาร์บอนเครดิตในอนาคต

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๒ ยกระดับการบริหารจัดการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เติบโตอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	**โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษหมอกควันไฟป่าจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘**
๒. ชื่อแผนงาน	**แผนงานที่ ๑** แม่ฮ่องสอนไร้หมอกควัน เพื่อรักษาคุณภาพอากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดี
๓. แนวทางการพัฒนา	**เป้าประสงค์ที่ ๑** การป้องกันแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละอองเชิงพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนวาระแห่งชาติในการแก้ไขปัญหามลพิษฝุ่นละอองการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ เพื่อควบคุมมลพิษในช่วงวิกฤตในระยะเร่งด่วนเพื่อควบคุมพื้นที่ที่มีปัญหาฝุ่นละออง โดยใช้กลไกการจัดการแบบเบ็ดเสร็จ (Single command) การป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) โดยมีแนวทางการดำเนินงาน
๔. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าภูเขาสูงชันสลับซับซ้อน ราษฎรที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่เป็นชนเผ่าต่างๆมีอาชีพหลักคือทำการเกษตร การทำไร่หมุนเวียน เลี้ยงสัตว์ หาของป่า ซึ่งในปัจจุบันมีการบุกรุกแผ้วถางป่าเพื่อใช้พื้นที่ทำการเกษตรมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ทำให้ป่าไม้เสื่อมโทรมไม่สามารถกักเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้งได้ และในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคมของทุกปี จะมีการเกิดไฟป่าในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ทำให้เกิดปัญหาหมอกควันส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของราษฎรและนักท่องเที่ยวและยังส่งผลกระทบต่อการคมนาคมทั้งทางบกและทางอากาศ โดยเฉพาะทางอากาศ ทำให้เครื่องบินไม่สามารถขึ้นลงได้ จนทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวโดยรวมของจังหวัดแม่ฮ่องสอน พื้นที่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เกิดไฟป่าเป็นจำนวนมากในทุกๆปี โดยไฟป่านั้นเป็นสาเหตุหลักประการหนึ่งของปัญหาหมอกควันที่เป็นปัญหาวิกฤตในพื้นที่ภาคเหนือ ส่งผลเสียต่อสุขภาพของราษฎร นอกจากนั้น ไฟป่ายังส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสัตว์ป่าเป็นอย่างมาก ก่อให้เกิดความเสียหายต่อโครงสร้างของป่าและระบบนิเวศทั้งทำลายแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า พืชพันธุ์หายากถูกทำลาย เสียสมดุลทางธรรมชาติ และทำให้หน้าดินเสื่อมโทรมเนื่องจากสูญเสียธาตุอาหาร

หัวข้อ	รายละเอียด
	เพื่อเป็นการป้องกัน สกัดกั้นการลุกลามของการเกิดไฟป่าและหมอกควัน รวมถึงการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ แก่ประชาชน เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบของการเกิดไฟป่า ตลอดจนกำหนดพื้นที่จัดทำแนวกันไฟ และจัดทำป้ายในการประชาสัมพันธ์สำหรับการปฏิบัติงานควบคุมไฟป่าและหมอกควัน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ สาขาแม่สะเรียง จึงได้จัดทำโครงการจัดทำแนวกันไฟเพื่อลดปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และเสริมสร้างความสมดุลระบบนิเวศ พัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎร
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่ พื้นที่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๒. เพื่อใช้เป็นเส้นทางตรวจการณ์ระวังไฟป่า หรือตรวจหาไฟป่าโดยการลาดตระเวนและใช้สำหรับการลำเลียงเจ้าหน้าที่ ๓. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎร ร่วมประชุมปรึกษาหารือกำหนดเส้นแนวกันไฟในชุมชนหรือพื้นที่ล่อแหลมต่อการเกิดไฟป่า
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. การปฏิบัติงานด้านการป้องกันทรัพยากรธรรมชาติ ควบคุมการเกิดไฟป่า มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ๒. จำนวนวันที่มีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เกินมาตรฐานลดลง และจำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ลดลง
๗. พื้นที่เป้าหมาย	บริเวณพื้นที่ป่าจังหวัดแม่ฮ่องสอน
๘. กิจกรรมหลัก	
กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**จัดทำแนวกันไฟเพื่อลดปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และเสริมสร้างความสมดุลระบบนิเวศ พัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎร** ๓๒,๖๑๐,๘๖๐ บาท สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ สาขาแม่สะเรียง
กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**จ้างเหมาราษฎรช่วยสนับสนุนเจ้าหน้าที่ ประชาสัมพันธ์ และลาดตระเวนดับไฟป่าในเขตป่าอนุรักษ์พื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน** ๙,๔๕๐,๐๐๐ บาท สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ สาขาแม่สะเรียง
กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**บูรณาการจ้างราษฎรในพื้นที่เพื่อช่วยสนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมไฟป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน** ๑๕,๓๒๖,๕๐๐ บาท สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน

หัวข้อ	รายละเอียด
กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**สร้างชุมชนเข้มแข็งในการป้องกันไฟป่าและหมอกควัน** ๑๔,๖๔๙,๐๐๐ บาท สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน
๙. หน่วยงานดำเนินงาน	๑. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ สาขาแม่สะเรียง ๒.สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๗๒,๐๓๖,๓๖๐ บาท (เจ็ดสิบสองล้านสามหมื่นหกพันสามร้อยหกสิบบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (output)	๑. มีแนวกันไฟ สำหรับป้องกันการเกิดไฟป่า ไฟป่าในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๒. มีชุดเฝ้าระวัง และดับไฟป่าเบื้องต้นในพื้นที่ล่อแหลมต่อการลุกลามของไฟป่า จำนวน ๓๕ หมู่บ้าน
๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. มีแนวกันไฟป้องกันไม่ให้ไฟป่าลุกลามเข้าไปในพื้นที่ที่จะคุ้มครอง ซึ่งอาจจะเป็นพื้นที่ป่าสมบูรณ์ สวนป่า แหล่งชุมชน หรือพื้นที่ที่มีความสำคัญอื่นๆ รวมไปถึงช่วยลดปัญหาการเกิดไฟป่าลุกลามอันเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาหมอกควัน ๒. การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันการเกิดปัญหาไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ๓. ราษฎรที่อยู่อาศัยและมีพื้นที่ทำกิน ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีความรู้เรื่องไฟป่ามากยิ่งขึ้น และมีส่วนร่วมในการแก้ไข ปัญหาไฟป่า